

Ajankohtaiskysely ammatillisille oppilaitoksille 2025

Kyselyn kohderyhmänä luottamusmiehet

Verkkokysely aikavälillä 4.2.-15.2.2025

Perus- ja taustatiedot (1)

- Kohdejoukkona oli 198 ammatillista luottamusmiestä. Mukana olivat kaikki ammatillisen koulutuksen eri työehtosopimusryhmät.
- Vastauksia saatiin 100, joten vastausprosentti oli 51.
- Vastaukset koskevat ammatillisia oppilaitoksia, joissa on yhteensä n. 87 % ammatillisista opiskelijoista.
- Vastaukset koskevat 60 eri ammatillista oppilaitoksista, jotka kattavat n. 44 % kaikista ammatillisista oppilaitoksista.
- Vastausjoukon oppilaitoksista puolessa (51%) on käyty muutos-/yt-neuvottelut vuonna 2024 tai 2025.
- Vastanneista 36 %:lle nämä olivat ensimmäiset muutos-/yt-neuvottelut.

Perus- ja taustatiedot (2)

Kysymys 1: Onko oppilaitoksessasi ollut ammatillisen koulutuksen leikkausten vuoksi muutos/yt neuvotteluja (tuotannollis-taloudelliset syyt) vuonna 2024 tai 2025?

- Kyllä ja Ei vastausten jakautuminen alueiden sisällä

%	Kyllä (%)	Ei (%)
Pk-seutu	36	64
Etelä-Suomi	46	54
Länsi-Suomi	63	37
Itä-Suomi	82	18
Keski-Suomi	33	67
Pohjois-Suomi	27	73

Muutos-/yt-neuvotteluiden toteutus, vaikutukset ja seuraukset (1)

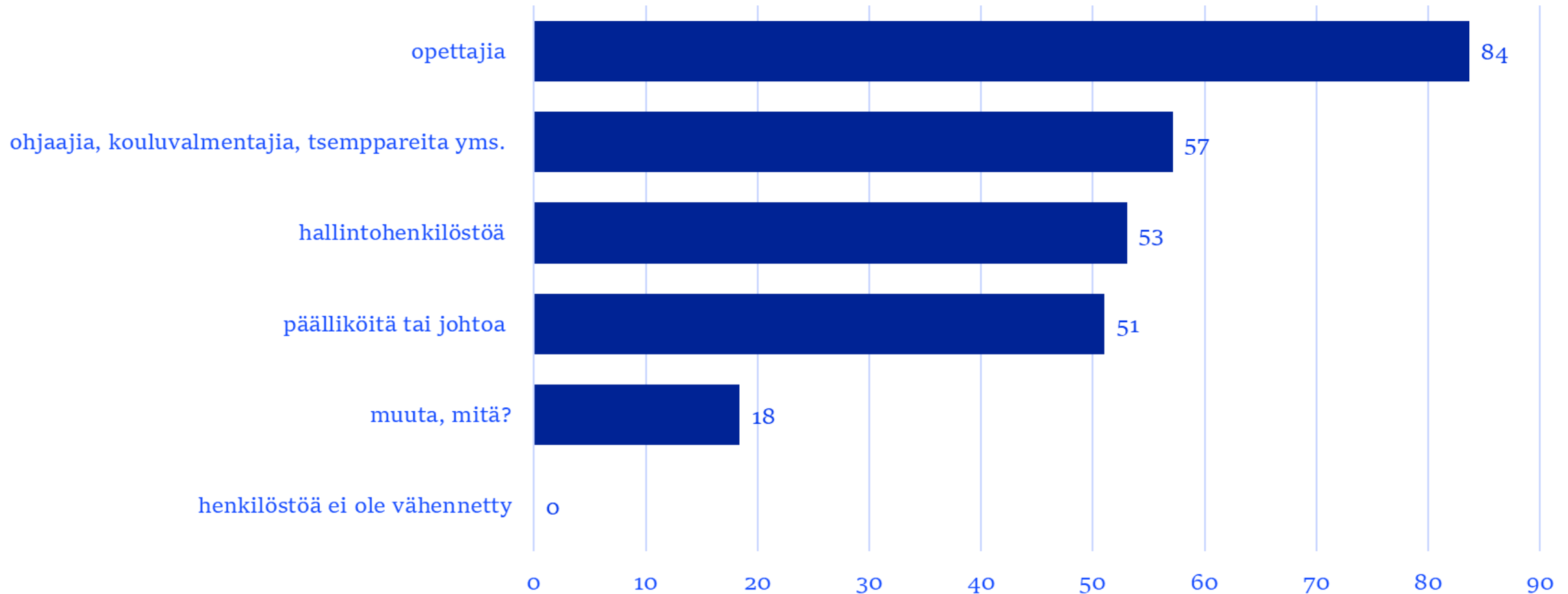
Kysymys 2: Mitä seurauksia päättäneillä muutos/yt-neuvotteluilla on ollut? Voit valita useita.

Prosenttiosuus kaikista vastauksista

Muutos-/yt-neuvotteluiden toteutus, vaikutukset ja seuraukset (2)

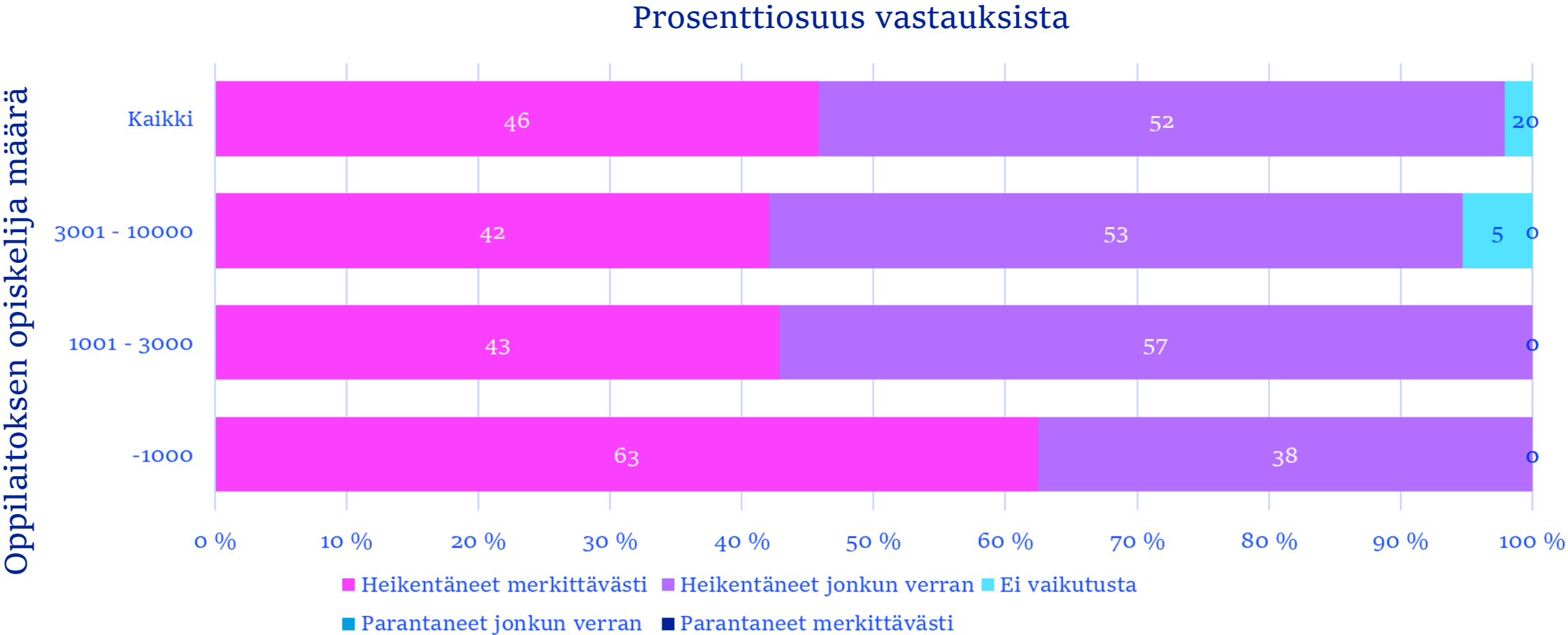
Kysymys 3: Jos muutos/yt-neuvottelujen tuloksena henkilöstöä on vähennetty, ketä tai keitä on vähennetty (voit valita useita)?

Prosenttiosuus kaikista vastauksista

Muutos-/yt-neuvotteluiden toteutus, vaikutukset ja seuraukset (3)

Kysymys 10: Miten koet että leikkaukset ovat vaikuttaneet opetushenkilöstön työhyvinvointiin?

Muutos-/yt-neuvotteluiden toteutus, vaikutukset ja seuraukset (4)

Kysymys 11: Voit tarkentaa vastaustasi opetushenkilöstön hyvinvoinnista.

Koko vastausjoukkoa hyvin edustaneet vastaukset, joiden vastaajat olivat vastanneet kysymykseen 10: **Heikentäneet merkittävästi/jonkun verran.** (Vastauksia oli 28 kpl.)

”Työkuorma kasvanut merkittävästi joillakin aloilla, jaksaminen kovilla, työhyvinvointiin liittyviä leikkauksia tehtiin oppilaitoksessa ja se vaivaa nyt osan mieltä. Alkanut toisten kyttääminen ja virheiden etsiminen ja se kuormittaa työyhteisöä kovasti.”

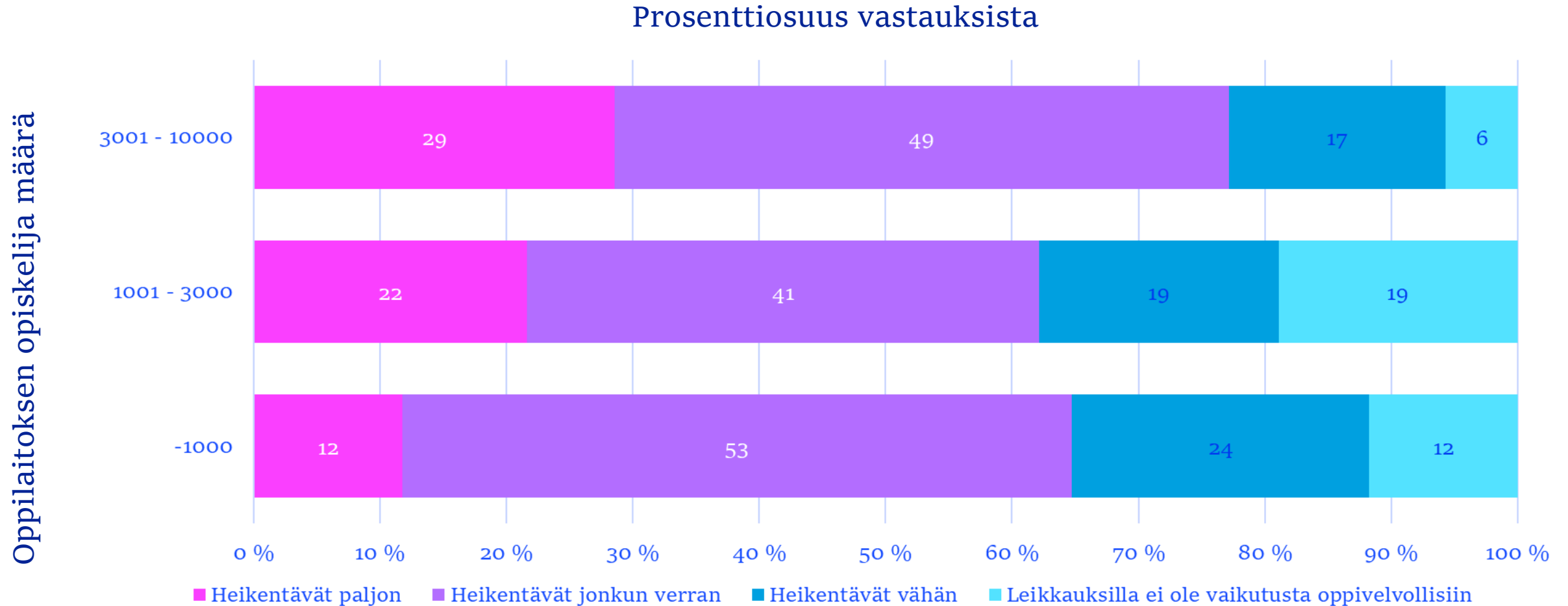
”Soveltamisohjetta muutetaan niin, että sama työ on tehtävä vähemmällä resurssilla. Opettajia ei ole kuitenkaan oheistettu , että miten tämä tullaan toteuttamaan.”

”Henkilöstö, nekin joihin irtisanomiset eivät kohdistuneet, lamaantuivat. Työilmapiiri on muuttunut radikaalista parin vuoden aikana siten, että työnantaja käyttää valtaansa kyselemättä ja osoittaa avoimesti luottamuksen puutteensa koko henkilöstön toimintaan”

” Kaikilla on pelko siitä, että mikään ei riitä. Ei uskalleta sanoa mitään, ettei joudu johdon silmätikuksi ja sitä kautta seuraavissa YT:ssä ulos. Ei uskalleta olla työuupumuksen takia poissa, koska pelätään sen olevan punainen vaate johdolle. Työt valuvat vähitellen omalle ajalle, koska halutaan suorittaa työ. Johtamistapa aiheuttaa tällä hetkellä sen, ettei työnantajaan luoteta yhtään. Organisaatiomuutos ja sitä kautta tulleet uudet päälliköt aiheuttavat tuskaa, koska uusilla osaamattomilla esihenkilöillä ei ole johtamiskokemusta saatikka hajua siitä, miten asioita pitäisi hoitaa. Työjärjestyksiä ei kaikilla ole koko vuodelle, mikä luo epävarmuutta. Kaikkea perustellaan "kyllä se tekoäly ja koulutus suunnittelijat ne hoitavat" -hokemilla. Henkilöstö yksinkertaisesti pelkää sitä, että tulevaisuutta ei ole.”

Rahoitusleikkausten vaikutukset (1)

Kysymys 14: Heikentävätkö leikkaukset oppivelvollisten saamaa opetusta tai tukea?
(Mukana vain ne oppilaitokset, joissa on oppivelvollisia)

Rahoitusleikkausten vaikutukset (2)

Kysymys 15: Voit halutessasi tarkentaa leikkausten vaikutuksista oppivelvollisiin

Koko vastausjoukkoa hyvin edustaneet vastaukset, joiden vastaajat olivat vastanneet kysymykseen 14: **Heikentävät paljon.**
(Vastauksia oli 15 kpl.)

”Opiskelija ei saa tehokasta ohjausta opinnoissa. Nyt tarkoituksena saada opiskelijat vain äkkiä työssäoppimaan tai oppisopimukseen lähes olemattomalla perusasioiden osaamisella.”

”Ryhmäkokoja/vastuuohjattavien määrä on pakko nostaa, koska opiskelijamäärä ei pienentynyt samassa suhteessa opettajien vähentyessä. Ei vain yksinkertaisesti riitä aikaa opettaa ja ohjata kaikkia tasa-vertaisesti. Eniten tässä kärsivät oppivelvolliset, jotka varsinkin opintojen alkuvaiheessa (syksyllä 2024 aloittaneet) tarvitsevat ohjausta enemmän. Nyt on se tilanne, että opettajalla on pahimmassa tapauksessa se 60-80 vastuuohjattavaa. Ei noilla määrillä voi tuottaa laadukasta opetustyötä.”

”Materiaalihankinnat minimiin. Tarvikehankinnat minimiin. Vähemmän tutustumiskäyntejä ym koulun ulkopuolelle, koska niistä aiheutuisi matkakustannuksia. Ruokarahojen tilalle koululta itse-tehtyjä eväitä. Opiskelevat isommissa ryhmissä ja koska oppivelvollisia ei ole niin paljon, niin oppivelvolliset yhdessä ei oppivelvollisten kanssa.”

OPETTAJIA
IRTISANOTTU/
MUILLA TAVOIN
VÄHENNETTY

*Erityisopettajien määrä väheni
Irtisanottu vastuuopettajia ja sitten vastuu on siirretty toiselle opettajalle.
Leikkauksissa lähti opettajia, joilla oli pedagogisen pätevyyden lisäksi
kelpoisuus opettaa tietyillä aloilla. Nyt kun näitä kelpoisuuksia ei ole tarkasteltu
oikein, epäpätevät opettajat opettavat vastoin lakia*

MUUTA
HENKILÖSTÖÄ
IRTISANOTTU

*Tukitoimet ovat heikenneet. XX:ssä on ollut paljon henkilöstöä
projektirahoituksella. Kaikki tuo on loppunut.*

RYHMÄKOKOJA
KASVATETTU

Oppilasryhmät ovat isoja 25 hengen ryhmiä, kun opetetaan käsityöalaa (rakentamista)

ANNETTU
VÄHEMMÄN
TUNTEJA
OPETUKSEEN

*Tuntimääriä on tiputettu
Työssäoppimisen ohjaus vähenee*

OPETUSTA
SIIRRETTY
TYÖPAIKOILLE

*Pienten ryhmien opetus kokonaan työpaikoille. Opetus ja tuen antaminen
tällöin hankalaa, jopa mahdotonta.*

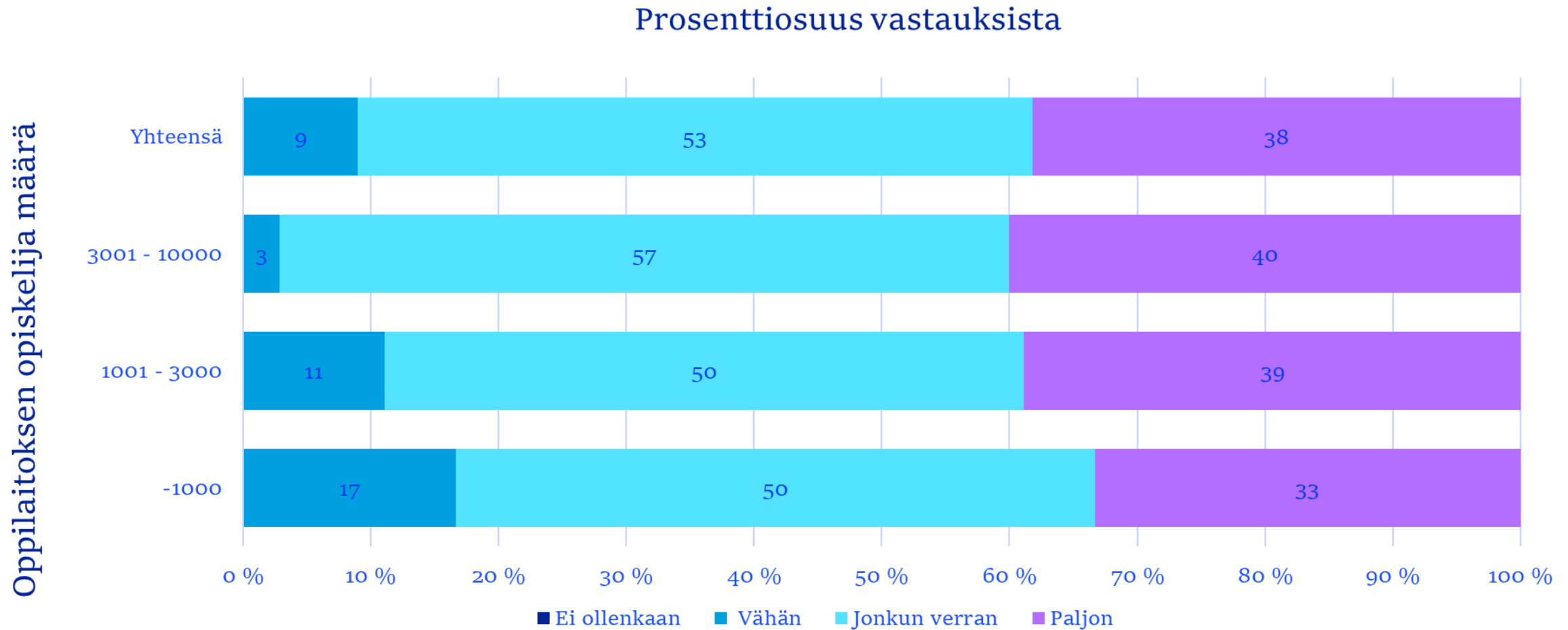
OPETUS-
MATERIAALEISTA
KARSITTU

*Tarvikehankinnat minimiin. Vähemmän tutustumiskäyntejä ym. koulun
ulkopuolelle, koska niistä aiheutuisi matkakustannuksia.*

Opetuksen ja ohjauksen määrä sekä koulukuntoisuus (1)

Kysymys 23:Oppilaitoksessamme on oppivelvollisia, jotka ei ole “koulukuntoisia” (monialaisia haasteita)?

Opetuksen ja ohjauksen määrä sekä koulukuntoisuus (2)

Kysymys 22: Mitä muutoksia olet havainnut opetuksen määrästä tai mitä muuta haluat kertoa siitä?
Koko vastausjoukkoa hyvin edustaneet vastaukset. (Vastauksia oli 57 kpl.)

”Yto-aineita on siirretty ammatillisten aineiden opettajille esim. ammatilliset kielet. Yto-opettajien työmäärä on valtaisa ja jousto on todella vähäistä.”

”Varsinainen opetustuntien määrän laskeminen ei ole suurin ongelma, vaan ryhmäkokojen kasvu. Esim. Työsaliopetuksessa, jossa opiskelijat tarvitsevat paljon henkilökohtaisempaa ohjausta, ei opettajalla ole paljoakaan aikaa per opiskelija.”

”Opiskelijat ovat eriarvoisessa asemassa, kun opetusta on siirretty työssäoppimiseen. Riippuu työpaikkaohjaajasta miten paljon teoriaa siellä opitaan vai opitaanko vain matkimaan toimintoja.”

”Monilla opiskelijoilla on tänä päivänä monia haasteita, kuten psyykkisiä ongelmia, ja heillä on vaikeuksia omaksua tietoa. Osa opiskelijoista on niin huonossa kunnossa, että he eivät pysty opiskelemaan.”

”Opettajan koululla antamaa opetusta tulisi olla nykyistä enemmän erityisesti ammatillisissa aineissa. Lisäksi ohjaajien tai valmentajien työ tulisi rajata opettajan tukena toimimiseen. Työpaikalla tapahtuvan oppimisen määrä merkittävä kasvu reformin jälkeen on ollut mielestäni liiallista. Kouluooppiminen on vähentynyt niin merkittävästi eikä ole lisääntynyt uudelleen, vaikka tarvetta työelämänkin mukaan olisi. Yleiset työelämätaidot sekä ammatillinen osaaminen kaipaavat lisää oppimista ennen työpaikoille siirtymistä. Osalla aloista on myös todella haasteellista löytää työpaikkoja alle 18 vuotiaille jne. Työpaikoille jää liian paljon opettamisen ja ohjaamisen vastuuta. Opiskelijan saama opetuksen ja ohjauksen laatu saattaa tästä johtuen vaihdella merkittävästi, joten epäselväksi jää onko kaikilla aloilla ja kaikilla opiskelijoilla mahdollisuus saavuttaa haluamansa tai edes riittävä osaamisen taso? Työpaikoilla resurssit ohjaukseen ovat selvästi vähentyneet. Lamasta johtuen työntekijät jo muutoinkin venyvät ja joustavat, työntekijöitä vähennetään, lomautetaan tai koko toiminta loppuu, joten koulutus- tai oppisopimuspaikkojen löytäminen on yhä haastavampaa.”

”Kiitos että kysyitte!”

**Tutustu ja seuraa: oaj.fi & opettaja.fi
Facebook/Instagram @oajry**